

בבית המשפט העליון

רע"פ 5250/12

לפני :
כבוד השופט ס' גובראן
כבוד השופט י' דנציגר
כבוד השופט נ' סולברג

המבקש : מחמד אבו גוידר

נ ג ד

המשיבה : מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק הדין של בית המשפט המחוזי בבאר שבע מיום 11.6.2012 בעפ"ת 36764-03-12 שניתן על-ידי השופטת ט' חיימוביץ בערעור על הכרעת הדין ועל גזר הדין של בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע מיום 20.2.2012 בתת"ע 6279-06-11 שניתנו על-ידי השופט א' אופיר

תאריך הישיבה : כ"ה בטבת התשע"ג (7.1.2013)

בשם המבקש : עו"ד נואף אבו קוידר

בשם המשיבה : עו"ד נילי פינקלשטיין

פסק-דין

השופט נעם סולברג:

1. 02:25 לפנות בוקר, כביש 25 מבאר-שבע לשדה-תימן, המבקש נוהג במהירות של 195 קמ"ש, כשאינו במכונית המרצדס שלושה צעירים נוספים.

2. בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע (השופט א' אופיר) גזר על המבקש עונש מאסר למשך 4 חודשים, פסילת רישיון נהיגה למשך 6 שנים, ועונשים נלווים. בערעור לבית המשפט המחוזי בבאר שבע (השופטת ט' חיימוביץ) הועמדה תקופת

הפסילה על 50 חודשים. שאר רכיבי גזר הדין נותרו על כנם. המבקש עותר למתן רשות ערעור בטענה כי אין מקום לעונש של מאסר מאחורי סורג ובריח בעבירת מהירות. בהחלטה מיום 15.8.2012 הורה השופט ג'ובראן על העברת הבקשה לדיון לפני הרכב.

3. תמצית הפרקים הקודמים: לאחר ניהול הוכחות הורשע המבקש בבית משפט השלום לתעבורה בנהיגה במהירות מופרזת של 195 קמ"ש, בניגוד לתקנה 54(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961, במקום בו המהירות המותרת היא 90 קמ"ש. בית המשפט ציין לחומרה את עברו התעבורתי ה'עשיר' של המבקש, 17 הרשעות קודמות בתוך פחות מ-3 שנות נהיגה (שתיים מהן מעבר באור אדום ועוד עבירת מהירות); מדובר בבריונות, סיכון חיי-אדם בצורה חריפה, על-ידי עבריון תנועה רצידיביסט, 'כבד' ומסוכן; למהירות נסיעה שכזו לא מגיע נהג בהיסח הדעת, אלא בהחלטה מודעת. בנהיגתו סיכן המבקש לא רק את חייו שלו, אלא גם את חיי הנוסעים במכוניתו, ואת חיי שאר הנוסעים בכביש, כאשר "מעורבות בתאונה קטלנית היא רק שאלה של מזל ולא יותר מכך" (עמוד 3 לגזר הדין); המבקש גם לא לקח אחריות על מעשיו. בנסיבות אלה סבר בית המשפט לתעבורה כי אין הצדקה לגישה סלחנית או משקמת, וכי יש צורך בענישה בלתי מתפשרת ומרתיעה. לקולא ציין בית המשפט את גילו הצעיר של המבקש, ואת העובדה שמדובר במאסרו הראשון.

4. המבקש הגיש ערעור לבית המשפט המחוזי על פסק דינו של בית משפט השלום לתעבורה. הערעור על הכרעת הדין נדחה. באשר לגזר הדין נקבע כי מדובר בענישה קשה ומחמירה, "אולם לא ניתן לומר כי העונש אינו הולם את המעשה והעושה ... מדובר בנהיגה במהירות דמיונית, כפי שכינה אותה בית משפט קמא, אשר לא ניתן להגיע אליה בהיסח הדעת, אלא במודע, והיא מסכנת הן את נוסעי הרכב, והן את ציבור הנהגים ועוברי האורח במקום. העובדה שבמקרה לא הרג המערער איש בנהיגתו הפושעת, אינה מפחיתה מחומרת התנהגותו. שיקול משמעותי לחומרא, בגזר הדין, היה עברו התעבורתי של המערער... הגם שמדובר בענישה מחמירה, לא מצאתי לנכון להתערב בה" (עמודים 11 ו-12 לפסק הדין). עם זאת, בשל ההחמרה ברכיב המאסר, כך נקבע בבית המשפט המחוזי, נכון היה שלא למצות את הדין ברכיבים אחרים, ולפיכך הועמדה תקופת הפסילה על 50 חודשים. מכאן בקשת הרשות לערער, וזו מתמקדת בעונש המאסר בלבד.

טענות הצדדים

5. לטענת המבקש, בשאלה משפטית כבדת-משקל עסקינן, נושא עקרוני בעל חשיבות כללית וציבורית, החורגת מעניינו הפרטי. זוהי הפעם הראשונה, לדבריו,

שסוגיה זו מגיעה לפתחו של בית המשפט העליון: האם ראוי להטיל על המבקש, אדם נורמטיבי, נעדר עבר פלילי, עונש של מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח, במקום עונש שיקומי של עבודות שירות, או במקום להסתפק בעונש של מאסר-על-תנאי?

6. לעומתו טוענת המשיבה, כי אין מדובר בשאלה בעלת חשיבות משפטית או ציבורית החורגת מעניינם של הצדדים לתיק, ולפיכך אין הצדקה למתן רשות ערעור בגלגול שלישי (ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123). במיוחד כך, כשמדובר בטענות הנוגעות לעונש בלבד, וכשרובן ככולן הועלו ונדחו בערעור בבית המשפט המחוזי. גם לגופו לעניין – בשים לב למהירות, לסכנה, לעבר התעבורתי, ולאי-לקיחת האחריות – העונש הוא מוצדק.

דיון והכרעה

7. דיינו בשתי ערכאות שדנו בעניינו של המבקש; די והותר. אין כל הצדקה – פורמלית או מהותית – לדון בשלישית, בבית המשפט העליון, בעניינו של המבקש. תעוזתו רבה, מסוכנותו ניכרת. 17 הרשעות תעבורתיות צבר לחובתו ב-3 שנות נהיגה, חלקן חמורות. נהיגתו במהירות של 195 קמ"ש (מהירות "קצה" בגימטריא) מלמדת על טרופ הדעת. ישוב הדעת יבוא לו, למבקש, יש לקוות, במהלך ישיבה של 4 חודשים מאחורי סורג ובריח. אין זו דרך השגרה, להורות על כליאתם של עברייני תעבורה, כשבפועל לא נגרם נזק לרכוש ולא פגיעה בגוף, אבל בכגון דא עלינו להקדים תרופה למכה. המהירות, הסכנה, העבר התעבורתי, אי-לקיחת האחריות, מחייבים ענישה משולבת וקשה, בדיוק כזו שננקטה כלפי המבקש: כליאה ושלילת רישיון נהיגה.

8. כאמור, גם אם עונש מאסר בכגון דא הוא נדיר, כבר היו דברים מעולם (ראו למשל: פ"ל 5066-10-10 מדינת ישראל נ' ויצמן (ניתן ביום 19.3.2012)). לא נס ליחם של דברי הנשיא (כתארו אז) מ' שמגר: "התיזה לפיה כאילו אין גוזרים עונש מאסר בשל עבירות של מהירות מופרזת, אינה מעוגנת במציאות ואף אינה יכולה לנבוע מן הרצוי. העונש נמדד על פי נסיבות העניין, אופייה של העבירה ועברו של הנאשם ונסיבותיו האישיות וכאשר שקילתם של אלה מצדיקה זאת, מן הנכון להטיל גם מאסר בשל עבירה של מהירות מופרזת ואין כל הצדקה לאבחן ביו עבירה זו לבין עבירה אחרת" (ר"ע 99/86 חבשי נ' מדינת ישראל (18.3.1986)).

9. ב"כ המבקש ביקש לנקוט בענישה שיקומית: עבודות שירות, של"צ, או מאסר-על-תנאי. גבי דידי, שיקומו של נהג שכזה לא ייעשה בדרכים כנ"ל, אלא בדרך הענישה

שנגזרה עליו. מאסרו הוא שיקומו. יש לקוות כי אכן ישתקם. מכל מקום, הוא ראוי לגמול הולם ולהרתעה כלפיו, וכלפי אחרים שכמותו. יראו עברייני התנועה ויראו, כי נהיגה במהירות-קצה, יכולה להביאם אל מאחורי סורג ובריח; לא רק לאחר שיהרגו אדם, אלא גם קודם לכן.

10. אציע אפוא לחברי לדחות את הבקשה.

ש ו פ ט

השופט ס' ג'ובראן:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופט י' דנציגר:

אני מסכים.

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק-דינו של השופט נעם סולברג.

ניתן היום, ג' בשבט התשע"ג (14.1.2013).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט